

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА
ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Кафедра автомобілів та автомобільного господарства

02–03–04

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Проректор з науково–педагогічної,
методичної та виховної роботи

_____ О. А.Лаготнюк

“_____” _____ 2016 р.

**Р О Б О Ч А П Р О Г Р А М А НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«БЕЗПЕКА ДОРОЖНОГО РУХУ»**

Напрямок підготовки 6.070106 “Автомобільний транспорт”

Навчально – науковий механічний інститут

Робоча програма «Безпека дорожнього руху» для студентів за напрямом підготовки 6.070106 «Автомобільний транспорт» – Рівне. НУВГП. 2016. – 8 с.

Розробник : В.Л.Пахаренко, доцент кафедри автомобілів та автомобільного господарства, кандидат технічних наук, доцент.

В.М. Глінчук, доцент кафедри автомобілів та автомобільного господарства, кандидат технічних наук, доцент.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри автомобілів та автомобільного господарства

Протокол від “ 28 ” вересня 2016 року № 3 .

В. о. завідувача кафедри автомобілів та автомобільного господарства

“ ” 2016 року М.В.Пікула

Схвалено методичною комісією вищого навчального закладу за напрямом підготовки 6.070106 «Автомобільний транспорт»

Протокол від “ 12 ” жовтня 2016 року № 2

“ ” 2016 року Голова (М.М.Марчук)

1. Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
1	2	3
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 2	Напрямок підготовки 6.070106 “Автомобільний транспорт”	Обов’язкова Нормативна
Змістових модулів – 1	Освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр	Рік підготовки – 3-й Семестр – 5-й
Загальна кількість годин – 72		Лекції – 12 год. Практичні – 12 год. Самостійна робота – 48 год.
Тижневих годин: лекції – 1 практичні – 1 СРС – 2.6		Вид контролю – залік

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять та індивідуальної і самостійної роботи становить 33 % до 67 %.

Заочна форма навчання

Найменування показників	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
1	2	3
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 2	Напрямок підготовки 6.070106 “Автомобільний транспорт”	Обов’язкова Нормативна
Змістових модулів – 1	Освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр	Рік підготовки: 4-й Семестр: 7-й
Загальна кількість годин – 72		Лекції – 2 год. Практичні – 4 год. Самостійна робота – 66 год.
		Вид контролю – залік

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять та індивідуальної і самостійної роботи становить 8% до 92 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни: освоєння основ загальнодержавної системи забезпечення безпеки руху автомобільного транспорту.

Завдання дисципліни: привити студентам навички розрахунку руху автомобільного транспорту, безпечного руху в різних погодних умовах. Застосовувати загально-технічні стандарти

У результаті вивчення даного курсу студент повинен:

знати:

про вплив конструктивних якостей і технічний стан автомобіля, дорожні умови, психіку водія і техніку водіння на безпеку руху.

вміти: аналізувати технічний стан автомобіля, дорожні умови і їх вплив на дорожньо-транспортні пригоди.

3. Програма навчальної дисципліни.

Змістовий модуль 1

Тема 1. Загальні поняття, безпеки дорожнього руху.

Особливості правил дорожнього руху які стосується автомобілів.

Обов'язки водіїв транспортних засобів. Дії водія при дорожньо-транспортній пригоді. Застосування спеціальних сигналів. Обов'язки пішоходів. Обов'язки пасажирів.

Тема 2. Особливості транспортних перевезень на автомобілях.

Основні завдання автомобільних підприємств. Служба експлуатації, технічна служба та інші служби автопідприємства. Види вантажів. Виїзд водія на лінію. Перевезення пасажирів. Правила безпеки під час виконання вантажно-розвантажувальних робіт. Особливості поведінки пішоходів в складних випадках переходу дороги. Обов'язкове страхування цивільної відповідальності власних транспортних засобів та проблеми його нормативного забезпечення.

Тема 3. Дорожньо-транспортні пригоди (ДТП) та їх аналіз.

Причини і аналіз дорожньо-транспортних пригод. Технічні можливості запобігання пригод. Обставини пригод. Загальні відомості з психології праці водіїв та психологічні джерела ДТП.

Тема 4. Вимоги до безпеки конструкцій і технічного стану автомобіля.

Загальні поняття та визначення про активну та пасивну безпеку конструкцій автомобіля. Вимоги до активної безпеки конструкцій автомобіля. Вимоги до пасивної безпеки конструкції автомобіля.

Тема 5. Гальмівні якості автомобілів та безпека руху.

Три типи випробувань гальмівних якостей автомобіля. Визначення сповільнення під час гальмування. Гальмівний шлях. Час зростання сповільнення, Практичний і розрахунковий метод. Швидкість руху перед гальмуванням. Гальмування автопоїздів.

Тема 6. Маневрування, стійкість, гідроковзання.

Габаритна смуга руху (ГСР) автомобіля, фактори які її формують. ГСР для автомобілів. Поперечна і поздовжня стійкість. Гідроковзання (аквапланування).

Тема 7. Організація руху.

Основні принципи організації руху. Планування та ремонтування вулично-дорожньої мережі. Організаційно-технічні заходи з поліпшення умов руху. Способи та засоби регулювання руху. Правила дорожнього руху. Дорожні знаки. Розмітка проїзної частини. Регулювання руху на перехрестях.

Тема 8. Умови безпечного водіння автомобілів.

Початок руху та зупинка автомобіля. Інтервали та дистанції. Вибір швидкості руху. Рух автомобіля в колоні та потоці. Рух на підйомах та спусках. Рух автомобіля гірськими дорогами. Безпека руху при виконанні маневрів, обгін та зустрічний роз'їзд. Рух за умови поганої видимості.

4. Структура навчальної дисципліни

№	Назва теми змістовних модулів	Кількість годин							
		денна форма				заочна форма			
		лек	пр	СРС	усьо -го	лек	пр	СРС	усьо -го
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Змістовний модуль 1									
1.	Тема 1. Загальні поняття безпеки дорожнього руху.	1	--	7	8	1	--	8	9
2.	Тема 2. Особливості транспортних перевезень на автомобілях.	1	--	5	6	1	--	8	9
3.	Тема 3. Дорожньо-транспортні пригоди (ДТП) та їх аналіз.	2	2	5	9	--	1	8	9
4.	Тема 4. Вимоги до безпеки конструкцій і технічного стану автомобіля	2	2	5	9	--	1	8	9
5.	Тема 5. Гальмівні якості автомобілів та безпека руху.	2	2	5	9	--	--	8	8
6.	Тема 6. Маневрування, стійкість, гідроковзання.	2	2	5	9	--	--	10	10
7.	Тема 7. Організація руху.	2	2	5	9	--	1	8	9
8.	Тема 8. Умови безпечного водіння автомобілів.	2	2	5	9	--	1	8	9
Усього годин		12	12	48	72	2	4	66	72

5 Теми практичних робіт

№ з/п	Теми практичних занять	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Визначення максимального сповільнення автомобілів, автобусів, автопоїздів, визначення гальмівного і зупиночного шляху, а також затраченого на це часу	2	--
2.	Швидкість руху перед гальмуванням	2	1
3.	Маневрування	2	1
4.	Вплив коефіцієнта зчеплення на швидкість безпеки руху	2	1
5.	Вплив видимості на швидкість і безпеку руху	2	--
6.	Вплив ширини проїзної частини на швидкість і безпеку руху	2	1
Усього годин		12	4

Примітка: Перед проведенням практичних робіт проводиться інструктаж з охорони праці і реєструється у журналі зі студентами.

6. Самостійна робота

№ з/п	Тема самостійної роботи	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1.	Відповідальність за порушення правила дорожнього руху	6	8
2.	Техніка користування органами керування автомобіля	7	10
3.	Керування автомобілем в обмеженому просторі	6	8
4.	Керування автомобілем на перехресті і на пішохідних переходах	6	8
5.	Керування автомобілем в транспортному потоці	6	8
6.	Дорожні умови та безпека руху	6	8
7.	Класифікація автоавтомобільних доріг	6	8
8.	Основні елементи дороги	5	8
Усього годин		48	66

7. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни “Безпека дорожнього руху” використовується інформаційно-ілюстративний та проблемний методи навчання з застосуванням;

- лекцій у супроводі прозірок;
- постановка та розв’язування задач практичного характеру;
- складання графічних схем;
- виконання практичних робіт.

8. Методи контролю

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються такі методи оцінювання знань:

- письмовий захист практичних робіт;
- поточне тестування після вивчення змістовного модуля;
- підсумковий тестовий залік.

Для оцінювання знань використовується 100 – бальна шкала оцінювання.

9. Розподіл балів присвоєних студентам

Поточне тестування та самостійна робота								100
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	
12	12	12	12	13	13	13	13	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі форми навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
	залік
90 – 100	зараховано
82 – 89	зараховано
74 – 81	зараховано
64 – 73	зараховано
60 – 63	зараховано
37 – 59	не зараховано
1 – 36	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення дисципліни

Методичне забезпечення навчальної дисципліни “Безпека дорожнього руху” включає:

- інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД);
- конспект лекцій на паперовому носії;
- конспект лекцій на електронному носії;
- комплект прозірок (фолій);
- кінофільми;
- методичні вказівки до практичних робіт;

- роздатковий матеріал;
- методичні вказівки до виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань;
- освітньо-професійна програма за напрямом підготовки 6.070106 “Автомобільний транспорт”

11. Рекомендована література

Базова.

1. В.М. Герзель, М.М. Марчук, М.А. Фабрицький, О.П. Рижий. Організація автомобільних перевезень, дорожні умови та безпека руху. Рівне – 2008, - 200 с.
2. Г.І. Пенежко. Безопасность движения на автомобильном транспорте – М.: Транспорт, 1976. – 215 с.

Допоміжна

1. В.О. Безсмертний. Основи керування автомобілем і безпека руху: Київ, 1976.
2. О.Я. Фоменко “Підручник водія”, Київ, Сигнал, 1977.
3. Довідник безпека руху. Київ, 2002.

12. Інформаційні ресурси

1. Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра, напрям підготовки 6.070106 “Автомобільний транспорт”.

2. www.mon.gov.ua

3. Бібліотеки:

- НУВГП 33000, м.Рівне, вул Приходька
- обласна наукова 33000, м.Рівне, майдан Короленка, 6. т. 22-10-63
- Міська 33000, м.Рівне, вул. Гагаріна, 67. т. 24-12-47